

REKONSTRUKTÖR- & KONKURSFÖRVALTARKOLLEGIET (REKON) I SVERIGE

Finansdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Bilaga 4

Sida 1 (5)

Fi2006/4208

Ett reformerat solvenssystem för försäkringsbolag

Sammanfattning

Rekonstruktör- & Konkursförvaltarkollegiet (REKON) i Sverige ställer sig allmänt sett positiv till förbättrade verksamhetsregler för svenska försäkringsbolag. Genom förslaget bör som anförts transparensen öka, vilket ger utomstående aktörer en förbättrad möjlighet att bedöma och analysera försäkringsbolagens ekonomiska situation och möjligheter. Härtill kommer att de föreslagna reglerna står i samklang med kommande nya solvensregler inom EU och därför även i vissa delar förbättrar nuvarande något föråldrade kvantitativa regler.

REKON vill dock uppmärksamma departementet på den risk som normalt sett följer med en avreglering. Vi har under senare år haft en avreglering på bl.a. finansieringsområdet vilket ökat antalet aktörer på området med åtföljande ökning av antalet fallissemang. Förutom aktieägarna är det konsumenterna som tar störst risk vid den avreglering som sker på det finansiella området. Det är mycket viktigt att samtliga aktörer – så väl företag som Finansinspektionen - klarar av att leva upp till de ökade krav som en avreglering innebär för de inblandade.

I förevarande fall blir det av stor vikt att både försäkringsbolagen och Finansinspektionen tillsammans tar fram arbetsverktyg som kan fungera i det nya systemet, framförallt hur säkerhetsmarginalen skall beräknas och hur skuldtäckningsregistren kan föras så att lagstiftarens intentioner kan fullföljas..

Mot bakgrund av ovan anförda, är det mycket viktigt att bl.a. förmånsrättsreglerna fungerar vid en obeståndssituation i ett försäkringsbolag. Det gäller särskilt nu när de försäkringstekniska avsättningarna med matchande skuldtäckningstillgångar kommer att minska samt då tillgångar motsvarande förslaget säkerhetstillägg inte kommer att omfattas av några direkta placeringsrestriktioner. Frågan om förmånsrättsreglernas förmåga att hantera fallissemang hos försäkringsbolag har väckts vid flera tillfällen och det har diskuterats bl.a. om inte en övergång till en allmän förmånsrätt skulle vara att föredra, det bl.a. med hänsyn till de praktiska "problem" som

REKONSTRUKTÖR- & KONKURSFÖRVALTARKOLLEGIET (REKON) I SVERIGE

uppenbarligen finns med hantering av det s.k. skuldtäckningsregistret (se bl.a. Ds 1993:101, Förmånsrätt för försäkringsfordringar). Någon egentlig översyn av nuvarande förmånsrättsregler på försäkringsområdet har inte gjorts sedan år 1993 då dåvarande justitierådet Bertil Bengtsson avlämnade ovan angivna promemoria. I nu aktuell promemoria föreslås att en sådan översyn bör anstå till införandet i svensk rätt av EG:s solvens II regler. Med hänsyn till den möjliga ökade risk som nu aktuellt förslag kan få för försäkringstagarna anser REKON att det är tveksamt om en sådan analys kan avvakta fram till år 2012 som är det år då det i promemorian bedöms vara rimligt att reglerna i EG:s solvens II kan vara införda i svensk rätt. I vart fall bör en sådan översyn påbörjas omgående.

1. Värdering av försäkringsåtaganden

REKON är positiv till införandet av en realistisk värdering av försäkringsåtaganden då det bör innebära att möjligheten för externa intressenter att genomlysa och bättre avläsa storleken av försäkringsbolagens skulder ökar. Även om det samtidigt innebär att den implicita bufferten som i dag återfinns i avsättningarna försvinner och där med också en viss ökad säkerhet för försäkringstagarna tas bort. REKON:s uppfattning är dock att det inte kan vara riktigt att säkerställa försäkringstagarnas fordringar genom att genomgående övervärdera dessa. Ett väl fungerande skuldtäcknings- och förmånsrättssystem är att föredra.

Vidare synes det riktigt att enhetlighet avseende avsättningarnas beräkning uppnås mellan tjänstepensionsverksamhet och annan livförsäkringsverksamhet, dvs. det bör underlätta för samtliga parter att likalydande regler gäller för alla former av livförsäkringsverksamhet.

2. Skuldtäckningstillgångar

REKON saknar skäl i promemorian till varför Placeringsutredningens förslag om att skuldtäckningsreglerna även skall tillämpas för ren återförsäkringsrörelse, inte anammas. REKON förmodar att dessa återförsäkringsbolags verksamhet kommer att få sin reglering genom införlivandet i svensk rätt av EG:s återförsäkringsdirektiv. Behovet för att skydda de cedenter som avgivit återförsäkring torde vara, om inte lika, så nästan lika starkt som behovet för att försäkringstagarna i direktförsäkringsbolag. Att detta behov uppmärksammas framträder också genom att nu gällande förmånsrättsregler omfattar samtliga försäkringsfordringar.

REKON ser generellt positivt på den avreglering som föreslås beträffande tillåtna tillgångsslag, tillgångslimit och enhandsengagemang med införandet av aktsamhetsprincipen som ytterligare huvudprincip för placeringsverksamheten avseende skuldtäckningstillgångar. Denna form av avreglering innebär dock även risker då friheten ökar för försäkringsbolagen vid placering av sina skuldtäckningstillgångarna. Inte bara måste försäkringsbolagen ha bra kunskap om riskerna i den egna verksamheten utan även Finansinspektionen måste ha kunskap att kunna följa upp försäkringsbolagens verksamhet på ett sätt som inte varit nödvändigt tidigare med mer kvantita-

REKONSTRUKTÖR- & KONKURSFÖRVALTARKOLLEGIET (REKON) I SVERIGE

3

tiva regler. Det ställer högre krav både på försäkringsföretagen och på Finansinspektionen. Skall föreslagna förändringar få önskat genomslag i denna del krävs att Finansinspektionen på ett kvalitativt sätt kan bedöma försäkringsföretagens och den finansiella marknadens risker. Det kommer att ställas höga krav på Finansinspektionen vid framtagandet av den standardmodell som anges i promemorian. Denna modell bör tas fram av Finansinspektionen i samarbete med försäkringsföretagen för att därigenom uppnå största acceptans.

REKON delar bedömningen att aktier i vissa dotterbolag – sådana som inte har till uppgift att äga skuldtäckningstillgångar – inte bör få användas för skuldtäckning. Denna typ av tillgångar kan inte anses lämpliga såsom säkerhet för försäkringsfordringar.

Beträffande dotterbolag som har till huvudsaklig uppgift att äga placeringstillgångar saknar REKON en analys av de risker som kan föreligga för försäkringstagarna på grund av att tillgångarna ägs av en annan juridisk person än den som har skulden till försäkringstagarna (försäkringsbolaget). Att dotterbolaget svarar för sina egna skulder är en självklarhet, varför det inte går att utesluta att viss risk föreligger för en försämring av försäkringstagarskyddet om inte några åtgärder vidtas. Denna fråga är dock inte utvecklad i promemorian vilket hade varit önskvärt. För att aktier i dessa bolag skall få användas för skuldtäckning föreslås att Finansinspektionen först bedömt att försäkringstagarnas rätt inte kan antas försämrats härigenom. Promemorian ger inga vägledning om de situationer som kan antas accepteras. REKON anser att denna fråga – att förmånsrätten inte försämrats – är viktig och föreslår därför att kravet bör höjas för att denna konstruktion med dotterbolag för skuldtäckning bör få användas. Förslagsvis skall Finansinspektionen finna det uppenbart att försäkringstagarnas rätt inte kan antas försämrats härigenom. Vid en ekonomisk bedömning bör hänsyn tas till bl.a. dotterbolagets samtliga tillgångar och skulder, inte bara själva skuldtäckningstillgångarna med tillhörande skulder. På så sätt kan hänsyn tas till att dotterbolag kan ha andra fordringsägare än försäkringstagarna genom moderbolaget.

3. Säkerhetsmarginal

Det synes riktigt att närma sig ett mer kvalitativt kapitalkrav för svenska försäkringsbolag. Det rimmar även bra med den utveckling som sker internationellt. Ur ett konsumentskyddsperspektiv känns det även erforderligt då de försäkringstekniska avsättningarna samtidigt skall beräknas med hjälp av en realistisk värdering av försäkringsavtalen. I annat fall skulle den tillgångsmassa som förmånsrätten gäller i automatiskt minska.

Genom att införa ett riskkänsligt kapitalkrav bör möjligheten att förebygga negativa överraskningar i försäkringsverksamheten öka. Medvetenheten för både bolagens ledning och för Finansinspektionen om verksamhetsriskerna bör öka och därmed finns också en möjlighet att på ett bättre sätt hantera dessa risker.

REKONSTRUKTÖR- & KONKURSFÖRVALTARKOLLEGIET (REKON) I SVERIGE

4

Väl medveten om att EU rätten lägger hinder i vägen för att införa placeringsrestriktioner för tillgångar motsvarande säkerhetsmarginalen, anser REKON att det ur ett försäkringstagarperspektiv hade varit att föredra att även dessa tillgångar skulle ingå i skuldtäckningstillgångarna med de regler som gäller för deras placering. Nu finns det risk för att bolagen i denna del placeras i tillgångar med större risk än annars och därmed kan värdet av föreslagna förmånsrätt minska. Den nu föreslagna regleringen ställer högre krav på inblandade parter. Finansinspektionen får en allt viktigare roll att bevaka att reglerna avseende säkerhetsmarginalen efterlevs. Det är svårt att se hur införandet av säkerhetsmarginalen (samtidigt som kvantiteten av skuldtäckningstillgångar minskar) inte skulle anses vara en direkt försäkring av försäkringstagarnas förmånsrätt.

5. Särskilt om tillsyn

Även om det föreslagna reformerade solvenssystemet i sin helhet bedöms vara positivt för både försäkringsbolagen och andra innebär det samtidigt att större krav ställs på de inblandade aktörerna.

Förslaget ställer högra krav på Finansinspektionen både när det gäller försäkringsbolags skulder och tillgångar. Det kommer att bli ännu viktigare att Finansinspektionen följer upp och kvalitetsgranskar hur försäkringsbolagen värderar sina rister/åtaganden och hur de handhar sina skuldtäckningsregister.

För genomförandet av förslaget övriga delar är det av yttersta vikt att Finansinspektionen får en lagstadgad möjlighet att ingripa så snart som ett bolags kapitalbas understiger föreslagna säkerhetsmarginal. Något annat skulle med nuvarande förslag innebära en uppenbar försäkring för försäkringstagarna då generellt sätt den beräknade solvensmarginalen kommer att sjunka för flertalet försäkringsföretag. Då säkerhetsmarginalen kommer att bli ett mer kvalitativt mått än dagens solvensmarginal krävs att Finansinspektionen i framtiden måste på ett mer nyanserat sätt än idag bedöma ett bolags risker och vilken påverkan dessa bör ha på kapitalkravet.

6. Särskilt om förmånsrätt

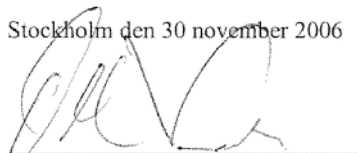
De i promemorian angivna skälen till nu aktuella förslag är vällovliga. Det går dock inte att utesluta att ur ett förmånsrättsperspektiv innebär förslaget en försäkring för försäkringstagarna, då inte samtliga tillgångar som omfattas av förmånsrätten samtidigt omfattas av placeringsrestriktioner. Det finns en uppenbar risk för att tillgångar motsvarande säkerhetsmarginalen kommer att vara mer riskfyllda än övriga skuldtäckningstillgångar. Likaså kommer det troligen bli svårt för Finansinspektionen att ha synpunkter på hur försäkringsföretagen placeras tillgångarna motsvarande säkerhetsmarginalen då dessa inte får omfattas av placeringsrestriktioner utan utgör s.k. fria tillgångar. Som anförts ovan förespråkar REKON att en översyn av gällande förmånsrättsregler för försäkringsfordringar på göras snarast

(5)

**REKONSTRUKTÖR- & KONKURSFÖRVALTARKOLLEGIET
(REKON) I SVERIGE**

Vid upprättandet av detta remissyttrande har REKON biträts av advokaten Peter Kullgren.

Stockholm den 30 november 2006

Odd Swarting, ordf.

Lars Ehrstedt

Hans Renman